

# Standarder for miljøkrav i offentlige anskaffelser

Sofie Ivara Nicolaissen

Leder for markedsutvikling





Standard  
Norge

## Kort om Standard Norge – en organisasjon i vekst

- Privat, uavhengig, medlemsorganisasjon, non-profit
- Etablert 2003, røtter til 1923
- Standarder på de fleste områder
- Medlem i CEN og ISO
- Konsern med ca. 130 ansatte
- Eier og utgir Norsk Standard, beskyttet varemerke - Utgir NORSOK

# Bredt spekter av medlemmer





*Hva er en standard?*

**En standard er en felles «oppskrift» på hvordan noe skal lages eller gjennomføres, og standardisering er prosessen fra idé til ferdig utviklet standard.**



Tenk deg en verden uten ...

# Hvem lager standardene?

## Fagpersoner/eksperter:

- Avgjør hvilke standarder som skal lages
- Bestemmer innholdet i standardene
- Deltakelse gir innflytelse

## Standard Norge:

- Administrerer prosjektene og avstemmingene
- Eier og utgir ferdige standarder



Komité SN/K 566 Mangfoldsledelse

# Hovedprinsippene for standardiseringsarbeidet



**Åpenhet**



**Frivillighet**



**Konsensus**

# Hvordan sikre bærekraftige offentlige anskaffelser?

Denne presentasjonen gir et kort innblikk i noen av de standardene/områdene som finnes, men er IKKE uttømmende







**Still krav til alle  
involvert, dere selv  
også!**

# Miljøledelse – ISO 14000 - serien



Miljøledelsessystem



Miljørevisjon og samsvarsvurdering



Miljømerking og miljødeklarasjoner



Miljøprestasjon



Livsløpsvurderinger



Miljørapportering og -terminologi



Miljøaspekter i produktstandarder



Klimagasser og (konsekvenser av) klimautvikling



**Still krav til leverandør!**

## Tjeneste/produktspesifikt



Bygg



Produkter



Sirkulærøkonomi



Helse



# BYGG

- Mye som foregår!
- Kun et lite utvalg av arbeidet i de neste lysbildene.
- Flere komiteer som er relevante! Hvis du vil vite mer eller delta, ta kontakt med leder for markedsutvikling Sofie Ivara Nicolaissen e-post: [sin@standard.no](mailto:sin@standard.no)
- Ta også en titt på våre hjemmesider for fagområdet [Bærekraftige bygg og anlegg](#)

# Bygg - Environmental Product Declaration - EPD

- For å dokumentere miljøprofilen til byggevarerne som inngår i et byggverk, benyttes miljødeklarasjoner (Environmental Product Declaration/EPD)
- Vurdering av et byggverks miljøprestasjon eller karbonfotavtrykk ved bruk av livsløpsvurderinger tar hensyn til hele verdikjeden til byggverket, fra råvareuttak til konstruksjon, samt drift, vedlikehold, riving, gjenvinning og avfallshåndtering etter endt bruk.
- [NS-EN 15804 Bærekraftige byggverk](#) - Miljødeklarasjoner – Grunnleggende produktkategoriregler for byggevarer
- [NS-ISO 21930 Bærekraftige bygninger og anlegg](#) - Grunnleggende produktkategoriregler for miljødeklarasjoner for byggevarer og tjenester



# Bygg - Bærekraftige byggverk



- **Bygningers påvirkning på det ytre miljø**
- I begrepet “Bærekraftige byggverk” ligger bygningens påvirkning på det ytre miljø, sosiale og samfunnsmessige hensyn og økonomiske rammer. Det er utviklet et horisontalt rammeverk av standarder for vurdering av de ulike aspektene ved bærekraft for bygg og anlegg.
- [NS-EN 15643 Bærekraftige byggverk](#) — Rammeverk for vurdering av bygg og anlegg definerer prinsipper og krav for vurdering av miljømessige, sosiale og økonomiske ytelser for bygninger og anleggsarbeider med hensyn til deres tekniske egenskaper og funksjonalitet.
- [NS-EN 15978 Bærekraftige byggverk](#) - Vurdering av bygningers miljøprestasjon - Beregningsmetode. Standarden angir en beregningsmetode basert på livsløpsvurdering (LCA) og andre kvantifiserte miljødata for å vurdere bygningers miljøprestasjon.

# Produkter – Digitale produktpass

- Digital Product Passport (DPP)
  - Et digitalt produktpass som skal følge et produkt/vare gjennom hele livssyklusen, fra vugge – til bruk – til ombruk – til gjenbruk – til resirkulering osv.
  - DPP – Et krav i den nye økodesignforordningen som også vil bli innført i Norge og være gjeldende for alle, både produsentene av varene og de som selger varene videre (markeds plasser osv.)
  - Gjelder mange ulike produkter, men i første omgang vil kravene gjelde **Batterier, Tekstiler, Byggevarer og Møbler.**
- Nytt standardiseringsprosjekt i CEN
- Oppstart av speilkomite i Standard Norge – ta kontakt med prosjektleder Sigridur Thormodsdottir på epost: [sth@standard.no](mailto:sth@standard.no)





# Sirkulærøkonomi

## Horisontale standarder for sirkulærøkonomi

Vertikale standarder

Vertikale standarder

Vertikale standarder

Vertikale standarder

Vertikale standarder

- Arbeid som pågår i ISO og i CEN på sirkulærøkonomi
- Horisontale standarder for sirkulærøkonomi som gir overordnede krav og verktøy til sirkulærøkonomi som skal gjelde for alle fagområder
- Vertikale standarder for sirkulærøkonomi som regulerer og gir verktøy for sirkulærøkonomi i de enkelte fagområdene

# Helse



- Behov for flere standarder som ivaretar sirkulærhet, både på overordnet nivå og med hensyn til de enkelte produktene og tjenestene.
- Ønsker tilbakemeldinger om behov fra bransjen!
- Ta kontakt med leder for markedsutvikling innen helse, miljø og bærekraft: Camilla Haugen [chau@standard.no](mailto:chau@standard.no)



**Still krav til  
anbudsprosessen!**

# Standarder bidrar til bærekraftige anskaffelser - Overordnet



## NS-ISO 20400:2017 Bærekraftige innkjøp - Veiledning

- Forstå grunnprinsippene
- Integrere bærekraft i organisasjonens innkjøpspolicy og –strategi
- Organisere innkjøpsfunksjonen i retning av bærekraft
- Integrere bærekraft i innkjøpsprosessen



## NS-EN 17687 Integritet og ansvarlighet i offentlige anskaffelser

- Konkret veiledning i gjennomføring av regelverket
- Rettet mot innkjøpsorganisasjonene, deres bidragsytere og beslutningstakere
- Stille krav til leverandørkjeden, ta sosialt ansvar, motarbeide arbeidsmiljøkriminalitet og bevissthet på anskaffelsens innvirkning på klima og miljø

# Miljøkrav i offentlige anskaffelser

Planlagt nytt  
standardiseringsprosjekt



## Miljøkrav i offentlige anskaffelser

- Nytt standardiseringsprosjekt med oppstart i år
- Oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet til Standard Norge
- Ønske fra bransjen om å starte opp prosjekt for å gi verktøy og metode for å sikre gode og hensiktsmessige miljøkrav i offentlige anskaffelser
- Vil fungere som et verktøy for å støtte til regelverk og veiledere fra direktoratet for forvaltning og økonomistyring

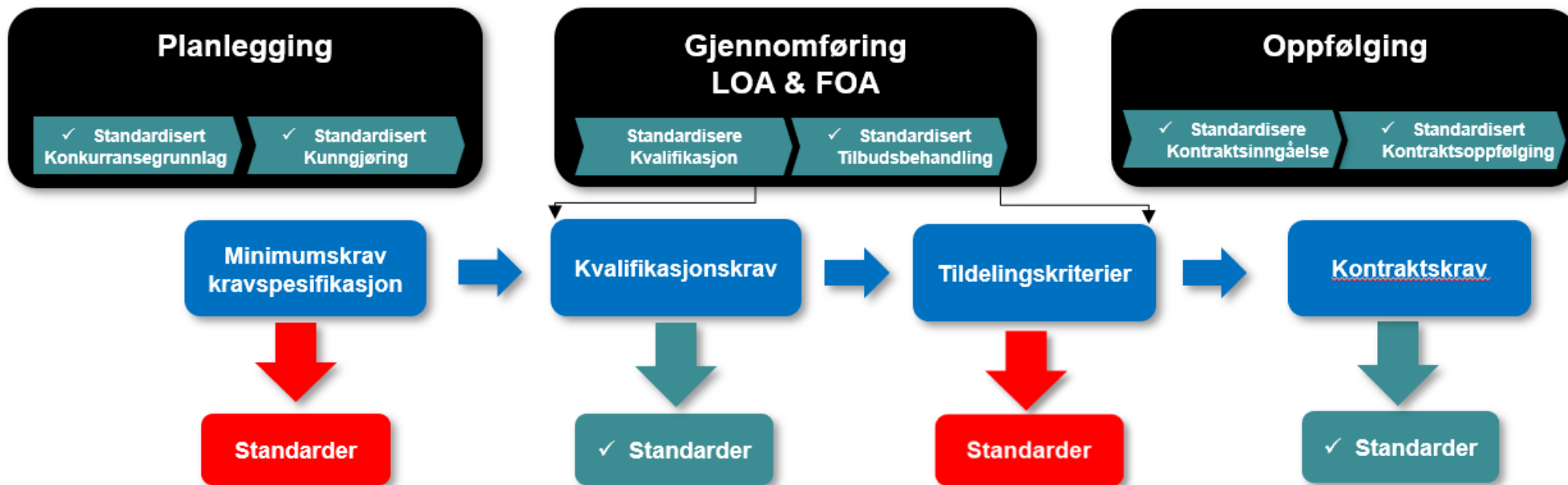
# Miljøkrav i offentlige anskaffelser

Virkemidler for å utvikle og implementere sirkulær- og delingsøkonomi ved planlegging, gjennomføring og oppfølging av anskaffelser

Standarder



1. Standard for behovsvurderinger /behovsverifiseringer
2. Standard anskaffelsesstrategi basert på anskaffelsens art, inkludert livssyklus betraktninger
3. Standard for avfallsminimering basert på anskaffelsens art
4. Standard for utfasing basert på anskaffelsens art



# Savner du en standard?

## Emanuela Rokke

Leder markedsutvikling, Team samferdsel, logistikk og digitalisering  
994 98 028  
[ero<@>standard.no](mailto:ero<@>standard.no)



## Sofie Ivora Nicolaisen

Leder markedsutvikling, Team byggeteknikk og kontrakter  
980 94 376  
[sin<@>standard.no](mailto:sin<@>standard.no)



Har du forslag til et nytt område for standardisering? Ta kontakt med oss.

## Stian Sjølie

Fung. leder markedsutvikling, Team energi og petroleum  
450 34 868  
[ssj<@>standard.no](mailto:ssj<@>standard.no)



## Tania Wåge Leporowski

Leder markedsutvikling, Team konstruksjon og byggevarer  
926 40 922  
[tie@standard.no](mailto:tie@standard.no)



[Kontakt oss om markedsutvikling](#)

## Truls Petersen

Leder markedsutvikling, Team bærekraft og helse (i permisjon)  
970 88 101  
[tpe<@>standard.no](mailto:tpe<@>standard.no)



## Håkon Sandven Jentoft

Fung. leder markedsutvikling, Team bærekraft og helse  
924 14 875  
[hje<@>standard.no](mailto:hje<@>standard.no)

## Camilla Haugen

Prosjektleder med markedsansvar for fiskeri og havbruk  
922 68 868  
[chau<@>standard.no](mailto:chau<@>standard.no)





# Ønsker du å delta?

- Kontakt markedsleder for prosjektet:
- Sofie Ivara Nicolaisen
- E-post: [sin@standard.no](mailto:sin@standard.no)
- Tlf: 98094376





Standard  
Norge

**Foredragsholder:**

*Sofie Ivara Nicolaissen*

67 83 86 00

info@standard.no

standard.no

**Følg oss på**

